

SLOVENSKI NAROD.

ishaja vsak dan zvezcer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za poi leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljane s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za poi leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za poi leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuto deželo toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe sreč istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafliovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljanje pa v pritičju. — Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posebne številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravljanja telefon št. 83.

Pozor somišljeniki!

Pakt med klerikalci, socialistimi demokratimi in Nemci za slučaj ožje volitve je kakor smo poizvedeli ravnokar iz popolnoma zanesljivega vira — perfekten. Vsi bodo šli, ako se jim posreči ožja volitev, složno v boj za — Kregarja. Tako se je dogovoril Šusteršič s Schweglom in Adlerjem. Napredni volilci! Skrbite za to, da so pili ti trile sovražniki slovenskega naroda — na medvedovo kožo!

Someščanje!

Snoči so se zgodili obžalovanja vredni izgredi.

V pomembni dobi, ko se pričenja v naši državi uveljavljati načelo splošne in enake volilne pravice, je najboljši dokaz politične zrelosti, ako se volilci udeležujejo volilnega gibanja resnobno in dostojno.

Da o takih prilikah vzkipte politične strasti, je pač umevno in odpustljivo; nikdar pa se ne bi smeje prekoračiti meje dostojnosti.

V interesu dobrega slovesa našega mesta Vas zato resno pozivljam, da se v teku volilnega gibanja vzdržujete vsakršnih nedopustnih demonstracij ali celo prepovedanih dejanj.

S tem bode stvari, katero po svojem prepričanju zastopa, vsakdo več koristil, kot če se po nasproti — govorjenih ali tiskanih — izvajanjih da zapeljati k nedopustnim dejanjem.

V Ljubljani, 9. maja 1907.
Župan: Iv. Hribar.

LISTEK.

Dostojevski in Razkolnikov.

(Konec.)

Glede „Obsedencev“ je dobro vedeti, da so nekak odziv na „Očete in sinove“ Turgenjeva, ki v družbi Granovskega in večih „zapadnikov“ sam nastopa v romanu. Dostojevskemu se je zdelo premoalo, da se je v „Razkolnikovu“ le nepopolno dotaknil najpomembnejšega činitelja v duševnem in političnem razvoju svoje domovine — nihilizma. Poleg tega je nihilizem Razkolnikova preindividualen, da bi ga bilo mogoče sprejeti kot zastopajočo primera. V zasnaku in razpletu malo izvirni Dostojevski se je tudi tu naslonil na zapadne pisatelje, malo na Byrona, malo na Gatajkowa in Spielhagna, malo na Sandovko, na Sueja in druge. Posrečilo pa se mu je, da je bolje od Turgenjeva izbočil karakteristiko nihilizma, zlasti s tem, da ga ni predstavil tako kot repertoar konfuznih idej in

Zadnji salto mortale klekalnih klovnov.

Včeraj ob 10. uri dopoldne je napravila čedna družba klerikalnih, nam že znani Avgustov svojo zadnjo „gala predstavo“ v dvorani hotela „Union“. Angažirani so bili vsi člani družbe. Od znatenega žonglerja Šusteršiča do brihtnega Gostinčarja, vse je igralo. Ta predstava pa je bila zelo slabo obiskana. Na stolih so sedeli sami starci abonentni, ki so večina že siti tega vedno ponavljajočega se programa. Na galerijo pa so napodili nekaj žensk. Vsega skupaj 250 do 300 ljudi, ki nimajo v zadevi volitev z Ljubljano ničesar opraviti. Mescanstva sploh ni bilo. Znani Moškerc je otvoril shod, ter kar sam imenoval predsednika shodu dr. Kreka Evangelista. Ta je poprijel takoj besedo, ter tožil nad nehvaležnostjo Ljubljčanov, ki nečejo priznati, da so klerikalci s tem, da so prodali koroške in goriške Slovence, največ storili v dosegu splošne in enake volilne pravice. Lagal je tudi nesramno; tako je rekel, da „Narod“ vedno piše, da so delavci barabe in delavke nič vredne ženske. Nato je pogledal na uro, — Šusteršič še ni bilod po nikoder. — Omenil je nato dogodek srede večer ter rekel, da so ljubljanski liberalci pokazali, da so tudi ti gospodje barabe in da se njih gospem tudi lahko pravi sedaj „cigararce“. Žlindre še ni bilo. V veliki zadregi da Evangelist besedo kandidatu Kregarjevemu Žanetu. Kregar pogleda na uro ter prične. „Pozdravljam vas cenjeni vulivci. Učeri zvečir sa naš liberalci pukazali, kuku sa umikan. Mi še nekaj nisma razbil kakšnega shoda liberalcem, te pa nam nečja dat mir in nam povsod nagajaja. Učeri zvečir sa pri Hafneri že ena ura pred shodom zasedl vse prostore. Ko sa pol slišal, da imamo pr Kamenčan shod, sa pršil dol, in k sreč že mene ni blo več tam. Jest sem že povedu svoj govor in sem šov že na drug shod. Pa kaj

še to, ampak kar sa napravil zvečer, to je pa ud sile. Pukazal sa s kašnim orožjam de boja vodil boj; dober, tud mi boma puščen odgovarjal na tak način“. — Ponavljal je nato staro pesem o volilni reformi, in slovensko obljubil da se mora volilna pravica tudi pridobiti za ženske. Pogledal je milo proti galeriji, a nobena ženska mu ni zaploskala. Prosil je ženske, da naj vplivajo kjerkoli morejo, in naj agitirajo za njega, kajti, če pride on enkrat na Dunaj, bo tudi za ženske vse storil, kar bodo hotele. On bo vse napravil, zavaroval delavce, zidal delavske hiše, ženskam bo prorobil volilno pravico in še veliko drugega. Vsak pride lahko k njemu, on bo vsem pomagal in imel za vsakega besedo. Kreku Evangelistu se zdajci razjasni mračno čelo, kajti dr. Šusteršič se prikaže. — Krek takoj namigne Kregarju in ta v hitrič konča svoje klobasanje z besedami, — „prosim vas, cenjeni vulivci, de me boste 14. maja zvulil za puslance. Vam na božou; jest bom vse sturu, samo de bom spomnu vaše želje, in tu vas ženske prosim, de po svoji moči pomagate do zmage!“ — (Trije so zaploskali, Moškerc pravi: živja Kregar, na to vse tiho.)

Šusteršič nastopi na poziv Kreka. Žlindra se dvakrat spodtakne, videti je, da mož ni prespan in da ima mačka. Ko stopi na oder, pogleda na uro. Sploh so imeli vsi strašno mala časa. Zmerom so gledali na ure. — Šusteršič pravi, da je prišel, a da ima malo časa. „Prišel sem vas samo pozdraviti, in pa nekaj besedi spregovorit o včerajšnjih dogodkih.“ Šusteršič pravi, da so liberalci vprizorili v sredo zvečer tolovajstvo pod zasitoljubljanske policije. Pravi nadalje, da je nečuvno, da se je to tolovajstvo zgodilo pod načelnikom ljubljanske policije, županom Hribarem, in da je on poglavlar tolovajev ter odgovoren za ta čin. Cela napredna stranka je ena „Rauherbanda“ in župan Hribar da je „Rauberhauptmann“. — (Vse tiho, Šusteršič — razočaran.)

bolečin, ki ne okužijo edinole Aljošnega raja Kot lek in protutež napram vsemu zlemu se pojavlja tudi ta ponizna vdvanost v naloženo kazen, bodisi tudi krivčno, saj je zaslužena z grehi celega nepridrnega življenja, namreč pri Dimitriju, ki je zbog videza obsojen kot morilec. Zlo duševne bolezni pa je nepopravljivo in tako ne pada kazen in očiščenje na Ivana, ki je v duhu sokrivec zločina, temveč na Dimitrija.

V tem romanu je ustvaril Dostojevski finale svojega dela, z vsem njemu lastnim bogastvom vrh in z vso duševno življenje šestdesetih let, njegovo prenapetost in njegovo vneseno prekučuščvo. Bolni pojavi, ki so označili to dobo, odsevajo v bratu Dimitriju, ki je v nemoralnosti izgubil vso silo svoje volje in v bratu Ivanu, ki ima pamet v nerudu. Dobrodušni Aljoša, tretji brat, pa v svoji prizanesljivi blagosrečnosti predstavlja zdravega ruskega človeka, ki ga je ljubezen in zvestoba do naroda obvarovala vseh zmeščjav. Pravijo, da spominja filozofa Solovjega. Stopnjema nas vodi pisatelj po pravatem peku vseh mogočih duševnih

Nadalje pravi, da bo on skrbel, da ta tolovaj Hribar ne bo potren od cesarja za župana in da se mora policija takoj podržaviti. Tudi za to bo skrbel, da ne bodo pri volilnih komisijah zastopani magistratovi, ampak vladni možje. Obljubljaj je nadalje, da bo moral teči kri in da bo ta vpila do neba po še večjem maščevanju. Pravil je, da bo takoj prosil cesarja, ki mu gotovo ne odreče prošnje, ter tolovaja Hribarja in celo magistratno tolovajsko drhal odstrani. — Brezmejno surovi izbruhni tega pijanega politika so bili taki, da so se zgražali nad njim najzagrizejši njegovih pristaši. Ta mož je ravnavost še uvalil navzoče na kravavo maščevanje.

Ker se mu je mudilo iti zopet drugam ponujati svoje infamne laži in obrekovanja, poslovil se je z besedo „14. maja bo dan maščevanja, in on bo skrbel, da bo vlaža dala gotovo svojo pomoč.“ Na to jo je hitrih krač odkuril, kajti bal se je, da za svoje besne izbruhne ne dobi že na mestu zasluzene kazni.

Evangelist se mu je zahvalil še mimogrede za to lumparijo, ter pustil prebrati nato tri resolucije. Prva prošnja za podržavljene policije, druga za odstranitev sedanjih volilnih komisarjev in nadomestitev z vladnimi komisari. Tretjo resolucijo prebral je neka delavka, v kateri prosi načelstvo S. L. S., da ta prične odločilni boj proti liberalcem in da se jih pokonča do zadnjega moža. — Shoda pa še ni bilo konec. Zdajci se oglaši tudi Gostinčar k besedi. Kar je ta govoril, ni vredno, da bi zapisali. Premleval je, kar sta že prej čekala Kregar in Žlindra, Krek je zopet pogledal na uro in mu namignil, da je čas, da neha, kar je tudi ubogal kot dober in pošten kristjan kateri si je s trudopolnim delom in poštenostjo pridobil nekaj premoženja. — Človek bi bil misil, da je sedaj vendar že konec shodu. Pa tega zaželenega trenutka še ni bilo. Sedaj se je šele Krek spomnil, da je tudi

on zapisan na vabilu kot govornik, no in hočeš nočeš, stopil je zopet na oder in zaslišal se je glas vpijočega v puščavi. Rekel je, da so danes kandidatje S. L. S. napravili shod, da se le ti pokažejo tudi svojim volilcem delavcem. (Šele sedaj) Povedati jim mora tudi, kaj pravzaprav hočejo kot kandidatje za državni zbor storiti za svoje verno ljudstvo. Našteval je veliko obljub. Poskusili bodo vlad prisiliti, da zavaruje delavce za starost kakor tudi njih vdove in sirote. V to se bo porabil dobitek pri carini na riž in žito. Dobitek tobačne režije pa se bo razdelil med delavke in delavce tobačnih tovarn. Ženskam je obljubil že v kratkem času volilno pravico, kakršno imajo ženske v Avstraliji. Tam se je skazalo, da imajo ženske boljšo razsodnost, ker so volile same krščanske možje. — Zagotovil je, da se bo to zgodilo tudi pri nas, pozval je, da naj v to vse pomagajo, moški kakor posebno ženske v srednjem spolu je prosil pomoci. Če vlaža ne bo ugodila njegovim zahtevam, treba jo bo odstraniti in prijeti vajeti v lastno roko. Tožil je nadalje, da S. L. S. imenuje „Narod“ vedno le klerikalno stranko. Oni niso klerikalci. Dušovnik ni med ljudstvom več, nego navaden človek, rekel je, da prokleta je tista kapitalistična stranka, ki želi imeti gospodstvo v politiki in pri vlaži sami. Potrdil je, da dušovska stranka škoduje narodu in je največje zlo na svetu. (No, Evangelist, ali je Ljubljana brez teh gospodov, kaj pa želi Bonaventura?) (Backi pa so strmel!) Za tem, edino, na celem shodu, zgovorjenim pametnim stavkom, pa je hvalil Krek še socijalne demokrate. Pravil je svojim backom, da socijalne demokratije niso proti veri še manj proti dušovščini; da sovražijo samo bogate farje, a revne da ljubijo. Bolj in ljubši so mu socijalisti in če pride do ožje volitve med cekinom Hribarem in Kristanom, da bo s povzdignjeno roko nesel glasovnico z imenom „Kristan“ (ubogi Kregar, kakšni upi in nadel!) In vsi naj to storijo, saj so

kar se je imel zahvaliti pred vsem svoji drugi ženi, ki ga sicer daleko ni dosegala po izobrazbi, a je kazala zanj tem čudovitejše razumevanje.

Objavljanje njegovih „Zapiskov pisatelja“ (1873) in sodelovanje pri „Graždaninu“, ki ga je izdal knez Meščerski, mu je pridobil mnogo ugleda in vpliva. V svojem slavofilstvu je bil zmeren, ako ga primerjamo z drugimi, in vsaj toliko vzvišen nad svoje sobojevnike, da ni ljubil ruskega človeka slepo, s kožo in kostmi, temveč zaradi njegove bogate, ljubne, kesanja in odpuščanja tako obilno zmožne duše. Končno je v vsakom nekoli entuziasta; kaj ga ne bi bilo v bolnem Dostojevskem!

Glavno delo njegovo je in ostane za vse čase „Zločin in kazen“. Kar se je pripetilo malokdaj, to je doletelo ta roman, da se je znanost približala beletristički in začela iz njegovega dela zajemati nauka in izvajanja: čudovita intencija pisatelja je storila več od uma učenjakov.

Zgodilo se je že, tudi pri nas, da je ta ali oni, govoreč o literaturi, posebno pa še o odlični bogati književ-

socijalisti dobri, in še nikoli ga ni nobeden napadel. Liberalci pa so mu zagnali železno kepo, in ga bili kmau ubili. On pozna tistega, a s sodnijo ne bo reagiral. On ne mara s sodnijo imeti ničesar opraviti.

Rekel je nadalje, da mu očitajo vilo, a on je berač, da ni imel še nikoli 200 kron denarja in da je do vrata zadolžen. (Ali mu Žlidra nič neče posoditi? Čudni patroni!) Zagotovljal je nadalje tudi, da rad umrje za svojo stranko, iz njegove krvi pa bo vzkilo lepše in boljše življenje ubogim trpinom. Evangelist je postal proti koncu svojega hudo ginjen in objel bi bil morda najraje celo galerij. Priporočal je nazadnje Kregarja in če ta srečno propade, pa kar krajšno za Kristanom. Sčasoma se bodo že sprijaznili. Prosil je tudi, da se umakne prva resolucija o podrzavljenju policije. Kislo sta se držala Gostinčar in Kregar, pa kaj storiti. Umaknili so prvo resolucijo na Evangelistovo prošnjo. Rekel je, da on ne mara, da bi vlada pomagala, in sploh ne potrebuje S. L. S. nobenih varnostnih priprav. Da se ničesar ne boji in da se ne strinja klicanjem žandarmerije ali policije! Nato je slavní mož končal svoj govor, ki je med delavkami povzročil nekaj plaskanja in pet živioklicev. Nato je dal Krek ostali dve resoluciji na glasovanje, katere so sedeči abonentni zapano sprejeli.

Shod je zaključil Krek sam in še enkrat povabil vse na vztrajno in močno agitacijo za Kregarja. — Dostavil je pa še, da kompromisa s sozialnimi demokratimi ne mara!

Volično gibanje.

Praga, 9. maja. Minister dr. Fořt je imel v Kralj. Vinohradih shod, na katerem je razlagal, kakce cilje in naloge mora imeti češka politika v sedanjih razmerah. Dokazoval je, da je z novim volilnim redom odpravljena fikcija o nemški premoči v Avstriji. Priporočal je združitev vseh čeških strank. Nove volitve bodo pokazale, ali bo češki narod sankcioniral politiko obeh čeških ministrov. Brez te sankcije nikakor noče obdržati ministrske službe. Ako bi ne bil izvoljen za poslanca, odstopi takoj kot minister, a deloval bo še slej kot prej za koristi češkega naroda.

Lvov, 9. maja. 315 maloruskih kmetov je pri okraju glavarstvu v Drohobyczju prijavilo prestop iz grškokatoliške v rimskokatoliško cerkev, ker hočejo biti prosti v volilni akciji proti svojemu župniku Baczyńskemu.

Za gospodarsko povzdrogo Dalmacije.

Dunaj, 9. maja. V poljedelskem ministrstvu so se vršile zadnje dni konference o ustanavljanju kmetijskih kreditnih zadrug v Dalmaciji proti oderuštvu in o zadržnih posredovalnicah za

prodajo kmetijskih pridelkov. Novoustanovljeno zadružno zvezo v Spljetu bo poljedelsko ministrstvo krepko podpiralo. Na ondotni kmetijski šoli se ustanovi tečaj za uradniški način za Raiffeisenove posojilnice v Dalmaciji. Nadalje se uvede akcija za tehnično in komercijalno zboljšanje olivnih pridelkov.

Zakaj je bil grof Khuen-Hedervary pri cesarju?

Budapešta, 9. maja. Glasilo neodvisne stranke „Budapest“ piše o avdijenci grofa Khuen-Hedervary pri cesarju: „Grof Khuen je prišel k kralju, ko je grof Andrassy zapustil pisarno. Dasi se zatrjuje, da Khuenova avdijenca ni imela političnega značaja, imamo vendar vzroka dovolj, dvomiti o tem. Bolj verjetno se nam zdi, da je grof Khuen prišel k vladarju z namenom, zasejati spor. Khuen-Hedervary in njegovi pristaši ne dajo miru; neprestano spletkarijo, da bi narodni vladi metali polena pod noge.“

Grof Khuen-Hedervary izjavlja v „Pester Lloyd“, da je bil v avdijenci le zaradi neke zadeve, ki se tiče njegove rodbine. Verjame mu tega nihče ne.

Novi ogrski šolski zakon pred magnatsko zbornico.

Budapešta, 9. maja. Magnatska zbornica je včerajšnji seji sprejela vse predloge, ki jih je parlament rešil v zadnjem zasedanju. Daljša debata se je razvijala po znanem zakonu o pomadžarevanju ne-državnih šol. Vseučiliščni profesor Beothy je zahteval, naj se pomadžarijo vsa konfesionalna učiteljišča. — V imenu Srbov je izjavil škof Bogdanović da Srbi niso proti učenju madžarskega jezika. Srbi so dobri patriotje, toda ohraniti si hočejo svojo narodnost in svoj narodni značaj. Iz države pa ne gravitujemo, temu hočejo kot dobiti patriotje na Ogrskem živeti in umreti. Srbi so proti predlogi tudi zategadelj, ker nalaže srbski cerkvi občutna nova bremenja. — Rumunski metropolit Matejan je tudi izjavil, da odklanja šolski zakon, ker hudo krši avtonome pravice. Tudi grško-katoliški škof Hoszu je izjavil, da odklanja predlogo. Pri glasovanju pa je bil zakon seveda sprejet.

Jubilej kronanja na Ogrskem.

Budapešta, 9. maja. Povodom letošnje 40letnice, odkar je bil cesar Franc Jožef kronan za ogrskega kralja, se izda spominski denar; nadalje se ustanovali bojničica za devetec, v Stari Pešti se zgradi cerkev, pred njo pa se postavi obelisk v spomin na kneza Arpada. Tudi za ljudske akademije se zgradi palača.

Reakcija na Ruskom.

Moskva, 9. maja. Danes se je otvoril tukaj osrednji Kongres

reakcijonarjev. Shod bo zahteval diktaturo, razpust dume in brezpravnost za Žide. Zahtevali bodo, naj se Židom vzame volilna pravica, da se ne smejo sprejemati v državno službo in tudi javnih šol ne smejo pohajati.

Petrograd, 9. maja. Reakcijonarni plemski maršal grof D' Horrere in reakcijonarni član dume Krupenski, ki je pri otvoritvi dume zaklical „slava carju“, sta bila povodom velikonočnih praznikov imenovana za komornika.

Posledica nemške „kulturne“.

London, 9. maja. Nad 15.000 Hererov, ki niso hoteli več prenašati nemške „civilizacije“, so zapustili nemško kolonijo ter se izselili proti Ngamijskemu jezeru. Vsled napora in pomanjkanja je prišlo na cilj le kakih 4000 izseljencev, dočim so ostali med potom omagali in večinoma gladu pomrli.

Seja trgovske in obrtniške zbornice.

V Ljubljani, 8. maja.

Predsedoval je predsednik gosp. Lenarčič, ki je naznanil, da so bile volitve v predsedstvo odobrene. Nadalje je prečital dopis mestnega magistrata, da je občinski svet ljubljanski dovolil k ustanovitvi trgovske šole enkratni prispevek 2500 K in znatne letne prispevke. Zbornica je izrekla občinskemu svetu najtoplješo zahvalo.

Nadalje je naznanil, da južna železnica opetovanjam prošnjam za ugodnejšo zvezo med Židanim mostom in Zagrebom ni ugodila, dasi principijalno ni nasprotna. Treba bo še nadaljnega drezanja.

Prošnji za odpravo blagovnih in upeljavo tedenskih živinjskih sejmov v Ljubljani je deželnega vlada v principu ustregla ter stvar izročila mestnemu magistratu v popolnitet.

Zbornični tajnik g. dr. Murnik je prečital razne vloge, ki so se odposlate vsele sklepa zadnje seje.

V carinski svet sta se zopet odposlala dosedanja člana, zbor. svetnik g. Baumgartner kot član, gospod V. Majdič pa namestnik.

Prošnja krojaške in čevljarske zadruge.

Poročevalc zbor. svetnik gosp. Rakovec. Krojaška zadruga je predela preteko zimo dva strokovna tečaj, čevljarska zadruga pa en tak tečaj. Prva je imela strošek 340 K, druga pa 357 K. Nobena ne more strošek pokriti. Kranjska hraničnica je odgovorila, da ne more (?) ničesar prispevati. Tudi od drugod ni pričakovati prispevka. Deželni odbor ne more dovoliti subvenije, ker še ni rešen proračun deželnega zaklada za leto 1907.

Ob takem položaju je stalni odsek sklenil zbornici predlagati, da bi ona blagovolila pokriti vse navedene stroške. Odločil se je za to, ker je uvidel, da gmotno stanje zadrug ne dopušča, da bi sami pokrili stroške, in ker trdo upa, da bo dežela, ki je pravzaprav izprožila pospeševanje malega obrta in je zategadel pred vsem njena dolžnost, da gmotno podpira priredebiti v pospeševanje malega

oklesan talent in neizbrušene dragulje. Zmožnost, ki je žal da ni mogla povzdrigniti povest vseh sredstev tehnike in forme, tega je kriva usoda, ki jo je delil s premnogimi pisatelji. Kdor piše za kruh, ta nima časa, da bi se ravnal po izreku:

„Mille fois sur le métier remettez votre ouvrage“...

(Boileau, L'Art poétique.) in to morebiti tem manj, čim večji, čim silnejši je njegov talent. Dostojevski kaže ravno v svoji neumetnosti, ki naravnost izključuje vprašanje, koliko je njegova in koliko je šole, svojo brezprimerno veličino. Sam se je zavedal, koliko ga je prikrajšala borba za obstanek; morda si je rekel marsikdaj, da je težje pisati dobro prosto nego dobre verze, in da brez umerjene harmonije in organskega simbola formalne lepote ni ravnovesja in zanosa, toda usoda mu ni dala polnosti. Nekaj mora vendar vsakodemi imeti, da ne umre zadovoljen.

Ne obžalujmo ga. Tudi napram takšnemu, kakršen je, stoji sredi vesoljne umetnosti le eden, ki je bil bolj dostojevski od Dostojevskoga: nedoseženi vzor njegovega dela.

Hafis II.

obrta, svoj čas, ko bo moči doseči potreben kredit, v tem izdatnejši meri odmerila svoje prispevke za pospeševanje malega obrta in tako zbornici zmanjšala njene prispevke in na ta način nekako povrnila sedanje večje zbornične izdatke v tem namene. Nadejati se sme tega tembolj, ker je zbornica tudi na drugem polju, namreč za ustanove učencem umetno-obrtna strokovne šole, z izdatnejšimi prispevki zadnja leta nadomestila odpadek, ki je nastal vsled manjšega deželnemu odboru razpoloženega kredita. Za zbornico pomenjajo sicer izdatki za strokovne tečaje veliko obremenitev, vendar pa je odsek mnrena, da naj bi z ozirom na izredni položaj in z ozirom na to, ker so ti strokovni tečaji nekak nadomestek za delovanje obrtnega pospeševalnega zavoda, ki se ne more še letos osnovati, zbornica izjemoma pokrila vse še nepokrite stroške za tečaje črevljarske in krojaške zadruge.

V stroških teh tečajev je obsežena tudi popolna kupnina za mize in stolice, ki so se rabile pri pouku v vseh treh tečajih. Ta kupnina znaša 79 K 60 vin, in je vračana v računu za črevljarske zadruge. V računu krojaške zadruge pa je vračana kupnina za stolja, ki so se rabila za razstavo koncu tečajev. Ta kupnina znaša 53 kron. Če bi zbornica pokrila vse stroške, ji seveda pristoja lastnina teh miz, stolic in stojal. Odsek je bil mnrena, naj se kupijo in ne plača samo razmeroma visoka odškodnina za porabo, ker se bo te predmete rabilo pri prihodnjih tečajih, za kar bi sicer bilo treba vedno plačevati odškodnino.

Sklenilo se je:

1. Preostale stroške za mojstrske tečaje črevljarske in krojaške zadruge v Ljubljani v skupnem znesku 698 K 6 vin, pokrije zbornica iz zaklada za pospeševanje malega obrta proti temu, da preidejo pri tečajih rabljene mize, stolice in stojala v njeno last.

2. Z ozirom na to, da ima vsled odpadka podpore deželnega odbora zbornica sedaj večje izdatke, je naprositi deželni odbor, da blagovoli za prihodnje prireditve v pospeševanje malega obrta oziroma za obrtni pospeševalni zavod izposlovati pri deželnem zboru primerno večje prispevke.

Ustanovitev deželne poslovalnice za pokojninsko zavarovanje na Kranjskem.

Poročal je zbornični pristav gosp. dr. Windischer. Iz njegovega poročila je posneti, da se za posamezne ustanove nekake podružnice za centralni penzijski zavod na Dunaju. Deželnim poslovalnicam je odkazan važen in obsežen delokrog, tako tekoče blagajnico poslovanje in sploh posli tekoče uprave. Deželnim poslovalnicam bo sprejemati in nadzirati prilagositve zavarovanec, voditi kataster o njih, predpisovati in pobirati premije ter nadzirati osebe, ki uživajo rente. Deželne poslovalnice bodo imele vpliv na vodstvo in upravo centralnega penzijskega zavoda, kar je zlasti pomembno za načaganje glavnice. Vsaka deželna poslovalnica ima pravico do lastne reutne komisije, ki odloča o izplačilu rent in vzgojevalnih prispevkov. Ker pa zakon dopušča, da se za več kronovin ustanovi le ena skupna poslovalnica, batí se je, da bi Kranjska ne dobila lastne poslovalnice, ker je že glede delavskega zavarovanja priklopjena zavarovalnic v Trstu. Interesovan krog si so na shodu dne 24. februarja soglasno sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo za Kranjsko poseben deželni zavod. Zato je poročale predlagati, naj zbornica sklene, da se je obrniti do c. k. trgovinskega ministra v utemeljeni vlogi s prošnjo, da se uprava penzijskega zavarovanja uredi tako, da dobi dežela Kranjska posebno deželno poslovalnico. Predlog je bil soglasno sprejet.

Premembra organizacijskega statuta za obrtni pospeševalni zavod.

Zbornični tajnik dr. V. Murnik je poročal, da je trgovinsko ministrstvo naznalo zbornici, da želi nekatere majhne premembre organizacijskega ustanovila za obrtni pospeševalni zavod na Kranjskem. Te premembe, ki so nebitvenega značaja, je zbornica sprejela in sklenila v tem zmislu premenjeno ustanovilo predložiti ministrstvu v končno odobritev.

Zimski tečaj za stavbne rokodelce.

Poročal je zbornični pristav gosp. dr. Windischer.

Zbornica je sklenila priporočati deželni vladi, da se zavzame pri ministrstvu za uvrstitev zimskih tečajev za stavbne obrtnike na tukajšnji obrtni šoli med ona učilišča, katerih absolventje imajo po zakonu pravico do olajšav glede dobre praktične uporabe. Sola se lepo razvija, lahko se reče, da so zimski tečaji ena najboljih uredb, kar jih imamo v deželi na polju obrtnega strokovnega šolstva. One so neposrednega praktičnega pomena in velike koristi za razvoj z-

darskega in tesarskega obrta na Kranjskem. Leta 1904/05 je imel tečaj 11 obiskovalcev, 1905/06 27, 1906/07 pa 28.

Kregar in liberalni „knofi“. Zbornični svetnik g. Kregar je stavljal samostalni predlog, naj se zbornica obrne z vlogo na trgovinsko in justično ministrstvo, da se izdelovaljajo uniforme za državne uslužbence v Ljubljani izroči te ljubljanskim obrtnikom. Predlog se je izročil odsek. (Kakor znano, spadajo k uradniškim uniformam tudi kovinski gumbi, in do teh je dobil Kregar poželenje.)

Tajna seja.

Zbornica je dovolila znesek 500 K učencem in učenkam na umetno-obrtni strokovni šoli, in sicer Mariji Šrimšek, Kosu Valentinu, Čeliku Viktorju in Lahajnar Rudolfu a 100 K ter Josipu Bricejiju, obiskovalcu zimskih tečajev za stavbne obrtnike, tudi 100 K.

Verdičev „Requiem“ v Ljubljani.

Pred odličnim občinstvom, ki je napolnilo veliko dvorano „Uniona“ do zadnjega kotička je rešil v torek večer pevski zbor „Glasbene Matice“ sijajno težko nalogo, ki si jo je stavljal izvajajoči Verdijevga „Requiem“. Odbor pa je tudi storil vse, da bi bila ta glasbena prireditev čim sijajnejša. Popolni orkester vojaške godbe ljubljanskega pešpolka št. 27. je bil pomnožen z oddelkom vojaške godbe tržaškega pešpolka št. 97. in nekaterimi domačimi gospodi, tako da je na rasloštu število v orkestru sodelujočih na 74 — gotovo impozantno število za naše razmere.

Istotako je bil pomnožen pevski zbor z oddelkom šolskega zobra „Glasbene Matice.“ Na održi je bilo torek vsega skupaj do 300 oseb brez solistov.

Med temi so bili trije namen žljubi znanci in sicer: gospa Jeanetta pl. dr. Foedralspergova (soprani), gospod Ernst vitez Canmarotta (tenor) ter gospod Julij Betetto (bas).

Prvič smo imeli priliko občudovati obsežni in izdatni glas gospa Ivica dr. Wagnerjeve (alt). Vodil je to ogromno glasbeno skupino gospod koncertnih vodja Matej Hubad.

Nimamo namena ocenjevati delo Verdijevga, ker bi bilo to po enkratn

sebno nam je ugajal njegov „Ingeniero.“

Manj nam je ugajala vokalizacija predvsem i.

Gospod Betetto je, kot že znano imeniten basist, kateremu stoji svet širok odprt — če bo prišel dobremu učitelju v roke. V njem se druži krasen glasovni material z veliko glasbeno inteligenco, to kaže vsak njegov nastop — docela sigurn na stop. Naj bi mu bila sreča mila!

Omenimo na tem mestu eno, njemu lastno napako v predavanju in ta je, da pogosto na jednem in istem vokalu krescendira brez povoda in proti pravilom, da se nekako z glasom zaleti, kar pa nikakor ni lepo.

Končno nam je pohvaliti še orkester, ki je dostikrat preglasil zbor in posebno šibkejša solista. Nečista intonacija semterte je neizogibna, to je umetno.

Toliko o izvajanju. V podrobnosti se ne moremo spuščati ker nam je premajhen prostor odmerjen.

Naše mnenje je, da si je pevski zbor „Glasbene Matice“ z dvema koncertoma stekel novih zaslug za slovensko glasbeno umetnost in da tudi to prireditev smelo lahko zabeleži v zlati knjigi svoje kronike.

Uvažajoč dejstvo, da se ima za svoje uspehe zahvaliti le g. koncertnemu vodji, je pevski zbor podaril g. Hubadu krasen srebrn venec.

Tudi obe gospod solistini sta bili odlikovani s šopki, dočim sta oba g. solista dobila po jeden venec s trakovi.

Koncert počastilo je več odličnih dostojanstvenikov, mej tujimi tudi g. deželni predsednik.

Eno vprašanje nam bodi še dovoljeno:

1.) ali bi ne bilo mogoče „Requiem“ izvajati dostenjno tudi v kriji, ter si tako prihraniti mnogo časa in stroškov?

2.) ali ni prva naloga „Glasbene Matice“ gojiti domačo ali saj slovensko glasbo tako v delih kot v izvajajočih umetnikih?

A. S.

Kri je tekla.

Med volilci narodno-napredne stranke je posebno zadnji čas nastalo veliko razburjenje, ki je po vzrokih soditi čisto naravno. „Slovenec“ jih je v svojih predalih dan zadnjem napadal z ostudnimi prijemi, med katerimi se je najpogosteje brala beseda „barabe“. Njegovi hudojni in lažnjivi napadi na župana Hribarja, katerega vsak volilev narodno-napredne stranke iskreno ljubi in spoštuje, se množe v vsaki številki škofovega lista. In potem ti napadi na narodno-napredno stranko, katero so slikali klerikalci kot tolpo duševno in telesno propalih ljudi! Toliko bolj je rastlo razburjenje, ko so začeli klerikalci onemogočati naše shode, ko so zasedli naša zborovališča s svojimi plačanimi in pijanimi razgrajači. Ne segamo daleč nazaj, omenjamamo samo razbite shode v „Mestnem domu“, kjer so klerikalci slavili svoje „uspehe“ in izdali parolo, da liberalci ne bodo imeli nobenega shoda več v Ljubljani, kakor je pisal takrat „Slovenec“. Kako so zasedli pred par dnevi lokale, namenjene za naša zborovanja, je še znano povsem. Da je pri takem postopanju s klerikalne strani med naprednjaki ponehala potrežljivost, na katero so klerikalci vedno računali, ni prav nič čudnega in čisto naravno je, da so tudi naši ljudje, ki imajo istotako kri pod kožo in ne vode, začeli vračati milo za drago in zasedati prostore, kjer so klerikalci napovedali shode, kjer pa je bilo drugače vse mirno in dostojno in je bil vsak klerikalec le izvižgan. Da se je pilo po živinskem, kakor trdi „Slovenec“, ki je ravno v sredo zvečer prinesel vest, da so naši ljudje spili prejšnji večer za 160 K piva, je nesramna laž.

Za sredo pred vnebovhodom zvečer so napovedali klerikalci shod pri Hafnerju, kjer so pa napredni volilci zasedli skoraj ves prostor, tako da je le kakih 10 klerikalcev prišlo vanj. Ko so krščanski socialisti videli, da jim je zborovanje onemogočeno, odšli so v gručah v „Rokodelski dom“, kjer so se zbirali, da bi potem skupaj na skrivnem udaril nazaj k Hafnerju, kjer bodo, kakor so upali, naprednjaki zapustili prostor. Klerikalci so prišli trikrat k Hafnerju, a vselej lastno. Ker naprednjakov ni bilo mogoče spraviti proč, zato so se razkroli, nekaj jih je pa šlo k Kamni-

čanu na Karlovsko cesto, kjer je bil drug klerikalni shod in na katerem so bili dr. Šusterič, dr. Krek, dr. Lampe, mladi in stari Gostinčar, Pollakovi hlapci in nekaj žensk. Ko so naprednjaki izvedeli za ta shod, so odšli tudi tja. Da bi kdo delal kakake krvale ali nasilnosti, nihkomur niti na misel prišlo. To potrjuje tudi dejstvo, da niso šli vsi skupaj — bilo jih je okoli 150 — ampak v gručah po širje ali pet in raztreseno ter po najbolj obljudenih ulicah in ne po stranskih potih. Skupaj je prišlo h Kamničanu najprej 8 ali 10 naših. Mirno so prišli skozi vrata in se hoteli uvesti mirno na prazne stole. Komaj jih pa klerikalci zagledajo, zakriče divje, v trenutku so prifrčali med naprednjake vrčki, najblizi klerikalci so pa potegnili nože in kot divji mahali po naših ljudeh ter ranili tri, da se jim je curkoma villa kri. Vsa klerikalna svojat je planila zdaj po naših, jih vrgla skozi vrata ven v vežo in od tod na cesto, vrata pa zaprla. Krije ranjencem takotekla iz ran — neki ranjeneč jedobil tri rane okoli vrata — daje imel nekdo izmed neranjencev vse krvav klobuk, ki mu je padel na tla v kri njegovega tovariša. Tak divji nastop klerikalcev je naravno silno razburil naprednjake, ki so prihajali pred goštino. Hoteli so odpreti vrata, da bi vsaj izvedeli imena klerikalnih junakov, ki so pod zaščito katoliških duhovnikov prelivali nedolžno človeško kri, a vrata so bila zaprta. Da bi vsaj videli, kateri ljudje so notri, odprli so zavornice na oknih. Komaj so jih pa odprli na enem oknu, prifrčal je v okno vrček, ki je zdrobil spodnjo šipo, da je steklo zletelo na vse strani. Ljudi se je polastila razburjenost, ki se ni dala pomiriti zlepa. Z vso odločnostjo so zatevrali od došle policije, da gre takoj noter in da dožene, kdo je napadel naše ljudi z noži. Ker je bilo rečeno, da se to zgodi pozneje, je šlo kakih dvajset naših skozi dvorišče v goštino, v katero se pride po nekaj stopnjicah navzgor. Komaj so pa odprli vrata, so zakrčili klerikalci: „Po njih, pobijmo jih!“ in v trenutku so se zapadli v prišlece in jih napadli tudi z noži. Med temi napadalcji je bil tudi član „Slovenčevega“ uredništva mladi Gostinčar, ki je zagledavši med došleci nekega znanca, zavpil: „Ta hudič je prvi tukaj!“ V tistem trenutku je dotični prišlec dobil tak sunek v ledja, da se je na mestu zgrudil na tla in si šele po daljšem času opomogel, da je vstal. Klerikalci so ozdajali metali vrčke na naše in kerso jih najbližji obdelaval iz noži, so se seveda umaknili pred tako sirovostjo.

Na cesti se je med tem nabralo vse črno občinstvo, gotovo nad tisoč oseb. Vse je klicalo: „Proč s klerikalno bando, proč z divjaki! Proč s Kregarjem, abcug Šusterič, abcug Žlindra! Živio Hribar!“ Pri tem je bil tak stranski vrišč žvižganja, da je vse skozi ušesa letelo in da klerikalci niso mogli zborovati. Policij je sicer razganjala demonstrante, a to je bilo vlivanje olja v ogenj, kajti ljudje so bili do skrajnosti razdraženi, množica demonstrantov je vedno naraščala in ves napor police je bil brezuspešen, dasije bilo vedno več stražnikov.

Tu je pripeljal član „Slovenčevega“ uredništva Štefeta Tolpo hlapcev iz gostilne skozi dvorišče na cesto. Popolnoma sam in miren je stal neki gospod na oglu Zvonarskih ulic in Karlovske ceste. Eden izmed klerikalcev se zapodil vanj in ga udari s palico čez glavo, da se je palica razbila na dvoje. Seveda se je ta junak hitro pomešal med tovariše. Nato so jo udrli klerikalci pod Štefetovim vodstvom proti naprednjakom in nastal je silen pretep. Klerikalci so

zepot rabili nože in divjali kot divjaki. Eden izmed njih, kakor so zatrjevali nekateri, je bil kolar Anžič — je vihtel volovsko žilo in hotel udariti nekega naprednjaka.

Dasi so bili naši ljudje do skrajnosti razburjeni, vendar so se dali pogovoriti od policije, da so se razšli. Kakih 200 oseb je naredilo ovacije pred stanovanji dr. Tavčarja in župana Hribarja, pred Ovijačevi hišo, kjer stanuje dr. Šusterič, pa se je razlegalo silno žvižganje in klici: „Pereat dr. Žlindra, izdajalec!“ Večina demonstrantov se je nato razšla. Nekaj se jih je podalo pred škofovo palačo v ulico „Pred škofijo“, kjer so pred njegovimi kancelijami žvižgali in klicali „Pereat škof!“ Da bi bil nameravan kak napad na škofa, kakor se zatrjuje v klerikalnih krogih, je docela izmišljeno, ker vsakdo ve, da je škofovo ponočno stanovanje v sobah obrnjeno na Pogačarjev trg, kjer se vsakocno lahko vidi razsvetljena okna, dočim je na fronti palače vedno vsetemno. Ko so demonstranti demonstrirali z žvižganjem, vila je neka tercijalka iz nasprotne hiše vodo na nje, pa tudi nekaj trdega je padlo nekaterim na glavo. Ta stvar je vzbudila silno ogorčenje med demonstranti, ki so si odločno prepovedali polivanje ter odšli naprej. Z demonstranti je pa šlo kakih trideset mladih ljudi, komaj šoli odraslih pobo, ki so začeli metati kamenje najprej v hišo, odkoder je bila zlita voda, potem pa proti škofovim kancelijam. Pobili so vsega skupaj okoli 15 šip. Policija jih je razgnala in menda tudi prijela nekaj izmed njih.

Obžalujemo in obsojamo, da je prišlo do tega pobijanja šip, pribiti pa moramo tudi, da so bili največji neposredni povod vsem demonstracijam klerikalni noži in „Slovenčeva“ surovost, ki se vleče zlasti zdaj pred volitvami kot rdeča nit v tem listu od prve črke do zadnje. Kaki suroveži so klerikalci, dokazuje to, da jih je bilo nekaj arretiranih pred Kamničanovo gostilno in da so razbili potem ponoči kavarnarju Krapecu obločnico pred kavarno, hoteč se maščevati nad njim, ker dela za župana Hribarja.

Klerikalna surovost je praznovala torej 200letnico obstoja sedanja šenklavške cerkve z noži v rokah in s prelivanjem krvi političnih nasprotnikov, ki so se vedli, to se mora priznati, zmerno, kajti v njihovem položaju bi bil kdo drug napravil reči, ki bi bile grozne, da si niti misliti ne moremo kako.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. maja.

— **Vodstvo narodno-napredne stranke** iskreno obžaluje in odločno obsoja izgrede, kakršni so se pripetili v sredo ter bo storilo vse, kar je v njegovi moći, da se ne ponové. Konstatovati pa mora, da nosi vso moralno odgovornost za take pojave ona stranka in njen voditelj, ki sta vpritorila zoper narodno-napredno stranko in njenega kandidata v Ljubljani tako brezmejno sirov in obrekovalen boj, da se ne čudit, ako je naposled zavrela kri v žilih nekaterim našim mlajšim pristašem.

— **Velik shod narodno-naprednih volilcev** priredi „Slovensko društvo“ v nedeljo dne 12. t. m. ob desetih dopoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“ in pod milim nebom na Cesarja Jožefa trgu. Na tem shodu bodo razni govorniki razpravljal o državnoborskih volitvah s posebnim ozirom na Ljubljano. Ta shod bo zadnji pred volitvijo! Zato pozivljamo narodno-napredne volilce, da se ga udeležte v kolikor mogoče največjem številu. Volilci, nedeljski shod naj

bo prava para da tiste armade, ki bo v torek zmagovala korakala na volišče, da odda svoj glas narodnemu prednemu kandidatu županu Ivanu Hribarju!

— **Preiskovalci živil.** Kar ne nadoma so se prikazali v Ljubljani e. kr. preiskovalci živil iz Gradca in delajo ljudem nadlego. Naši so se seveda dvomljivi poštenjaki, ki to izrabljajo, če, da je mestni magistrat poklical te preiskovalce. Resnica pa je, da je te ljudi poklical c. kr. deželna vlada, poklical jih prav sedaj v času volilnih viharjev in jim naročila, da začno svoje poslovjanje v Ljubljani. Magistrat nima pri tem nič drugega opraviti, kakor da mora dati tem c. kr. preiskovalcem stražnike na razpolaganje. Preiskovalci živil so prav koristni ljudje; resnica je pa tudi, da lahko ljudi krivico nadlegujejo in šikanirajo, kolikor se jim zljudi. Pa ne da je vlada poklical te preiskovalce zato, da bise sedaj v času volitev sekirali ljudi in jih razburjali ter ste napeljevali vodo na klerikalnim linijam. Doživeli smo že marsikov spletko, in nič bi se nam ne zdelo eduno, če bi se izkazalo, da je preiskovanje živil tik pred volitvijo — vladno-klerikalni volilni manevers.

— **Po Ljubljani patrulirajo orožniki.** To dejstvo so gotovi ljudje hitro začeli izkorisčati za agitacijo proti županu Hribarju ter raznašajo govorico, da je vlada proti volji župana Hribarja in mestnega magistrata odredila patruliranje orožnikov. To pa ni resnica. Orožniki so po dogovoru vladne županom in v sporazumljenu z županom dani mestni policiji na pomoč, vodijo pa orožniške patrulje mestni policisti.

— **„Jutri Vas bodo morali stražiti žandarji, to Vam povem!“** Snoči se je vozil z Gorenjskega klerikalnega kandidata za idrijski okraj potmetač „Zadružne Zvezze“ Gostinčar. Sedel je v kupeju za kadiče, a se je vkljub temu silno jezil, da so se drugi potniki drznili v njegovi navzočnosti kaditi. Jel je glasno zavljati, če, da se hočejo iz njega norčevati, ker se je dim cigaret kadil njemu pod nos. Rekel je, da liberalci ne poznajo nobene dostojnosti in da so „ravbarbanda“ ter ves razgret klical: „Jutri Vas bodo morali stražiti žandarji, to Vam povem!“ S tem je seveda hotel reči, da bodo klerikalci razbiti današnji napredni shod v Zupančičevi gostilni na Martinovi cesti in da bodo nastopali tako nasilno, da ne bo zadostovala policija, marveč da bo treba poklicati še orožništvo, ako se bo hotelo obvarovati naprednjake dejanjskih napadov. Opozorjam pristojno oblast na te Gostinčarjeve besede. Ako bo torej prišlo danes v Vodmatu do izgredov, bo njih ne posredni povzročitelj Gostinčar, ki je že naprej grozil, da bo njegova sodrža nastopila tako, da bo morala naprednjake stražiti žandarmerija! Vzdržujemo se vsakega nadaljnega komentarja, prepričajoč poklicanim faktorjem, da izvajajo iz Gostinčarjevih besed naravne posledice. Naše somišljenike pa pozivljamo, naj pridejo v čim večjem številu v Zupančičevu gostilno na Martinovo cesto, na shod ki bo danes zvečer točno ob sedmih kjer bo govoril narodno-napredni kandidat za Ljubljano gospod župan Ivan Hribar. Nihče izmed naših somišljenikov naj ne ostane doma, vsak naj smatra za svojo častno dolžnost, da se udeleži tega shoda. Naprednjaki, pokažite, da vas ni strah klerikalnih groženj in prihitite na shod v čim največjem številu!

— **Obrtniki o kandidatu Kregarju.** Od obrtnikov iz Metlike smo dobili sledeče pismo: Spoznali smo Kregarja na vseobrtnem shodu

na dunaju 27. februarja l. 1901 in lahko rečemo: Ljubljana je vredna, da dobi boljšega zastopnika kot je Kregar. Na tistem vseobrtnem shodu na Dunaju je Kregar pokazal, da nima nič smisla in nič razuma za potrebe obrtnega stanuterja da je čisto navaden kemedijant. Na shodu na Dunaju so bili na dnevnem redu izvrstni predlogi, tičiči se malega obrtnika. Iz vse Avstrije zbrani obrtniki so jih odobravali, veden, da bilo žnjimi v veliki meri pomagano obrtnemu stanu. Tudi nemški krščanski socialisti so te predloge odobravali. Edini Kregar ni bil ž njimi zadoljen. Iskal je neke Jude, da bi ž njimi glasovali in je vsakemu predlogu ugovarjal ter vedno sam glasoval proti predlogom, za katere se je vzdigovalo na tisoč rok. Vedno je s svojim jezuitsko-zmehljajočim se obrazom ostal sam. Tako se je vedel, da je bilo naju zastopnikov metliških obrtnikov sram, da je Kregar naš rojak, in da ga nisva branila in nisva ganila niti z mazincem, ko je bil ves shod do razburjene ljudi pomirjevalno vplivali, kajti dunajski obrtniki ne poznajo šale v taki stvare. Take sramote naša prestolnica ne sme učakati, da bi jo zastopal kak Kregar, ki je sposoben, da gre v boj tudi proti obrtnikom, čemuto „kaže“. Dne 14. maja naj bela Ljubljana počaže, da je res bela in naj si izvoli moža kremenitega značaja. Ta mož je Ivan Hribar. Njegovo delo bo tudi nam v korist in na čast. — Op. ured. Po Ljubljani se govori, da je neki židovski fabrikant, od katerega dobiva Kregar blago, takrat Kregarja najel, da je govoril zoper obrtnike. Velikim židovskim fabrikantom je bilo takrat mnogo na tem, da bi se kak obrtnik oglašil zoper obrtnike. Kdor židom služi, tega v potrebi tudi dobro plačajo.

— **Straten Kregarjev agitator** je cerkvenik Tine pri sv. Petru. Po vsej šentpeterski župniji se plazi okrog in nagovarja volilce, naj bi volili pasarja Kregarja. Kdor se mu neče slepo vdati, ga psuje in zmerja in mu grozi, da bo moral še Šusteriču kljuge „pučati.“ Revož, komu pa on onesnaža kljuke, kadar berači okrog za bero? Ali niso večinoma naprednjaci tisti pri katerih Tine tako rad pritiska kljuke, kadar se mu gre za bero? Takrat je pa možiček ponizilen in sladak, da bi človeku kar zlezel v trebuh. Priporočamo našim somišljenikom, naj si dobro zapomnijo mežnarja Tineta in naj se ga zlasti spominjajo, kadar bo potrkal na njihova vrata za bero! Takrat naj trdo začnejo sicer radodarno svojo denarnico in povedo Tinetu, naj gre raje „pučat“ kljuke Šusteriču, kakor pobirati milodare pri naprednjakih!

— **Shod na Barju.** Včeraj pop

manjšini, so najeli pobaline, da so začeli volilce zmerjati in nadlegovati. Vsled tega je nastal vihar. Volilci so napodili dr. Šusteršiča ter je hitro zbežal in se kar mogoče naglo vrnil v Ljubljano.

— Shod slov. ljudske stranke

v Dravljah. Slov. ljudska stranka je za včeraj popoldne ob treh sklicala prav tihotapsko shod v gostilno k Brežjaku v Dravljah. Za obisk je poskrbelo slovito šentvidsko kaplanče, ki se je pehalo po tujih farah in vabilo na shod, a vendar se ni udeležilo več ljudi shoda nego 100, mnogo tudi nevolilcev. Na shod je hotelo tudi nekaj postavnih neodvisnih mož, katere pa tajnik okrajne bolniške blagajne v Šent Vidu — ali kakor se je izrazil: „ich gewesener Gendarmerie-Wachtmeister“ ni pustil na shod, med tem, ko je socijalne demokrate samo vprašal: ali si socijalni demokrat in če je to potrdil, ga je spustil na shod. Znani „zaznamovani“ dr. Lampe je vlačil prav po nepotrebnem v svoj govor francoske razmere, tako da mu je zaklical neki zavedni kmet iz Dravelj: Saj nismo na Francoskem! Pravil je, da če bosta Hribar in Žirovnik izvoljena, da se bo šentvidska cerkev na licitandi prodala in zaprla. G. Lampe je mislil, da so Draveljci, četudi pristaši slov. ljudske stranke, tako nespametni, da bodo take čenče poslušali, ali večina je jela shod zapuščati, tako, da sta kaplan Zabret in „volilec“ mlado Gostinčarjevo dete, uslužbeno v katoliški tiskarni, govorila že pri manjšem številu poslušalstva. Govorila sta, da je Žirovnik kandidat liberalne stranke, ker ga priporoča policaj Jančigaj, ki je uslužben na magistratu. Kaka logika! Zabret je poskrbel, da je shod stražilo 10 žandarjev. Zunaj pa so se venomer glasili kluci „Živio“ Žirovnik“, „fej Žlindra“, kar je nekaj vročekrvnežev sl. lj. stranke tako razburilo, da so ubili par šip.

— Klerikalen shod v Šmartnom nad Ljubljano je bil napovedan

nem pod Ljubljano je bil napovedan za včeraj ob 6. zvečer pri Kebru. Ker je Šmartno napreden kraj, so naprednjaki zasedli skoraj ves zborovalni prostor, tako da so klerikalci takoj uvideli, da z njihovim shodom ne bo nič v napovedanem kraju, ker so naprednjaki zahtevali volitev predsednika, ki bi ga gotovo oni dobili, ker jih je bilo več. Mlado kaplane je vleklo svoje privržence, katere je obdelaval preje četrt ure v cerkvi, na neki pod. Naprednjaki so prišli za njimi. Dr. Pegana, ki si je dovolil počastiti shod, je skrbelo, kaj bo, zato je začel kvasiti, da je shod sklicala klerikalna stranka samo za somišljenike, drugi naj se pa odstranijo. Nastal je prepir, v katerem so se Tomačevci in Jaršani, ki so tvorili večino kaplanovih moških pristašev, vrgli na naprednjake z noži, hoteč na praznik gospodov po lepi udomačeni katoliški navadi prelivati človeško kri. Bili so vsi divji in dani prišla žandarmerija, bi bili divjaki dosegli svoj krvav namen. Naprednjaki so potem odšli, otroci katoliških staršev so pa metali kamenje za njimi! Res lepa vzgoja! Dr. Pegan je potem kvasil na shodu večinoma ženskam in otrokom bedarije, da bo dr. Šusteršič odpravil vse davke, poskrbel, da dobe kmetje vse žrebce zastonj, nobenih vojaških vaj ne bo itd. S takim govorjenjem klerikalci najbolj dokazujojo, koliko razsodnosti je v njihovih liudeh.

— **Shed v Medvodah** pri Je-

— Shodu v Mevudan pri Žo-
sihu, katerega je sklical politično
društvo „Vodnik“ za neodvisne vo-
lilce, je posetilo okrog 200 zavednih
mož, med njimi nekaj pristašev sl.
ljudske stranke. Shodu je predsedo-
val gosp. Jančigaj, kateri je razložil
pomen obeh nasprotnih kandidatov v
ljubljanski okolici ter pozival somiš-
ljenike sl. ljudske stranke, da naj se
z ozirom na posledice novega zakona
v varstvo volilne svobode dostojo-
zadrže. In ti so se tudi popolnoma
dostojo-vedli, ko bi ne bil poslal
preški „pomarančar“ par mladih lju-
dij na shod, kateri so se preje opili,
da bi delali nemir. Vendar se je pred-
sedniku posrečilo napraviti mir, in

ker so se ti fantje zbalili ondi se na-
hajočih 2 stražnikov, tako, da so vši
možje tudi nasprotne stranke z zani-
manjem sledili krasnemu govoru g.
Žirovnika, iz katerega so spoznali, da
bi bil, če hočejo odkritosrčno priznati,
Žirovnik mož za ljubljansko okolico.
Ko je še g. Jančigaj pojasnil važnejše
točke glede novega volilnega zakona,
se je zaključil shod z živo o-klici na
Žirovnika.

Iz Šmarja pri Ljubljani.

Kakor je znano, sedi po zaslugu različnih farovških in klerikalnih splet v našem občinskem odboru 10 takozvanih klerikalnih in 8 takozvanih liberalnih odbornikov. Sicer večina niti ne ve, niti kaj se pravi klerikalen, niti kaj je to: liberalen — razлага se ta stvar nekako tako: kdor je za farovž in za gospode, t. j. kdor „kleči“, je klekavec, ali, kakor se pravi: klerikalec, kdor pa je kaj več bral, in ni posebno vnet za farovž, ta je pa: libebravec, ali, kakor se lepše piše: liberalec — vendar sta si oba dela zelo nasprotna, dasi nihče ne ve zakaj. Mesto da bi skupaj delali v korist občine, se prepriajo za prazen nič. Kjer se pa prepriata dva, tam tretji dobiček ima. Tako bo tudi tu kaj. Dejanje in nehanje tega odbora je torej brez pomena in doslej ni znan še noben korak, ki bi ga bili storili občini v korist — pa da je le za farovž prav, za Šmarce je potem vse dobro. Da bi pa vendar imel odbor pokazati kako delovanje, so se spravili na — mesogledništvo. Stvar je res zelo lepa in dela čast celemu odboru. Štirje odborniki — vsi iz onih 10 — so imeli namreč nesrečo pri živini in mesogled jim — vezan po postavah — ni mogel dovoliti, da bi se taka stvar peljala na prodaj v Ljubljano ali kamorkoli, kajti čemu bi bil mesogled, če bi se smela vsaka crkovina prodajati. Ker se je mesogled torej držal svojih postav — ga je sl. šmarski občinski odbor odstavil. Seveda je bila težava povedati, zakaj ga odstavi. Toliko so bili vendar pametni, da resnice niso povedali, dovolj je bilo, da šmarski odborniki niso smeli po svoje delati s crknjeno živino in so zato poiskali drugega mesogleda. C. kr. okrajno glavarstvo se seveda za take slučaje ne briga in pusti županstvom prosto roko. Dobro bi pa le bilo, da bi se pregledal zapisnik one slavne seje, da bi se pogledalo, koliko je bilo pričujočih in drugo. S takimi stvarmi se torej peča šmarski občinski odbor. Ko bi si iz volil namesto slabšega mesogleda boljšega, bi bilo prav, ako se pa dela narobe, potem ni prav. To ni napredovanje, ampak nazadovanje in moramo tako postopanje obsojati, ne samo zaradi razmer v občini, ampak tudi zato, ker bi se lahko sodilo, da se je v današnjih časih, ko se omejenost in nazadnjaštvo povsod preganja, oboje naselilo v mirni Šmariji. Stvar bi bila zelo smešna, ko bi ne

— Kandidat dr. Krek pri maši

razmere, ki vladajo v tej občini, ki je samo tri ure od Ljubljane — in ob glavni cesti. — Za volitve se seveda že pridno agitira. Generalu Šusteršiču se niti ni zdelo vredno napraviti kak shod ali da bi se vsaj enkrat pokazal svojim „zavednim volilcem“. Misli si namreč, da je v Šmarju itak varen. Pa morda ne bo vse tako. Kar je zavednih mož, bodo volili vsi neodvisnega kandidata g. J. Žirovnika, ki se malo bolj zanima za kmetsko in gospodarsko vprašanje v ljubljanski okolici, nego Šusteršič, ki ima s klerikalizmom preveč opravka, da bi utegnil morda pogledati, kake so potrebe kmeta v ljubljanski okolici. — Razsodnim in zavednim šmarskim volilcem torej kličemo: 14. maja vsi na volišče zoper generala klerikalne bande, ki je tako globoko ponižala in gospodarsko uničila šmarsko dolino.

— **brez vina!** V nedeljo 28. aprila je prišel dr. Janez Krek po svojem agitacijskem potovanju tudi v Motnik. Tu je imel ob desetih mašo, h kateri je prišlo kakor navadno mnogo ljudi. Maša je šla Janezu Evangelistu precej izpod rok in ljudje so se že veselili, pa bo to pot „opravilo“ trajalo prav kratko. Na veliko njihovo žalost pa se jim ta želja ni izpolnila. Ko bi namreč moral po darovanju Janez Evangelist naliti vino v kelih in je posegel po dotični stekleničici, je v strahu opazil, da **ni vina v njej**. Osuplo je mož dlje časa zrl predse, ne vedoč si pomagati iz zadrege. Šele ko je ljudstvo jelo sumljivo pokašljevati po cerkvi, opazivši, kako je Janez Evangelist nepremično strmel na prazno vinsko stekleničico, se je dr. Krek vzdramil iz osuplosti ter zauka-
zal ministrantu, da gre po vino k

Klerikalno divjaštvo. Pol. društvo „Jednakopravnost“ je hotelo včeraj dopoldne prirediti shod na Bevkah pri Vrhniku. V to svrhu so prišli v spremstvu župana Jelovšeka kandidat Gruden in posestnik vitez Premerstein iz Jeličnega vrha ter tajnik J. Novak iz Idrije Domačini so hoteli, naj se vrši shod v šolskem poslopuju, ali nasprotniki so vzeli sključe ter jih oddali župniku. Pri- pomnimo, da je shod naznanil župnik zač ministrantu, da gre po vino k župniku. Ker je pa župnik trdil, da je že dal za mašo potrebno vino in ga je bilo treba šele prepričati, da je morda dotično vino spil kdo drugi, je trajalo dobre četrt ure, predno se je vrnil ministrant z vinom. In ves ta čas je moral stati dr. Krek kakor lipov bog pred altarjem in vdan v božjo voljo čakati na rešitev. Ljudstvo pa je, mesto da bi močilo, zbijalo šale po cerkvi iz „nesreče“, ki se mu je prigodila. Zavednejši kmeti so

si šepetali na uho: „Kaj, tale naj bo naš poslanec? Saj niti maše ne zna pošteno opravljati, kako naj nas potem pošteno zastopa“. Drugi so delali hudomušne opazke, ki bi antialkoholiku Kreku nemara ne bile všeč, ako bi jih slišal. Stare pobožne ženice so pa stikale glave in ugibale, kaj naj neki pomeni to, da „gospod“ pri maši niso imeli vina. In uganile so jo brihtne glavice! „Oj,oj“, so po maši javkale, „gospoda čaka velika nesreča! Ježeš, ježeš, pa so tako „fajn“ gospod!“ Ljudje, ki baje poznajo razmere, pa pravijo: Župnik vedo, da gospod Janez Evangelist ne pijo za boga in za gada ne vina, zato tudi stekleničice niso dali napolniti z vino, ker so mislili, da so gospod Krek tako „kunštni“, da znajo maševati tudi z vodo. Če so Janez Evangelist res tako „kunštni“, ne vemo, bodo to povedali že sami na kakšnem shodu, saj mu vedno primanjkuje na shodih tvarine, o kateri bi se dalo razpravljati. In zanimiv kapitelj bi bil to — maševanje z vodo pa brez vina!

— **Šentrupertski kaplan** se silno trudi, da bi pač vsak zatobil v klerikalni rog. Da se kateri ne zmoti, mu gre prav dobro na roko tudi tamšnji mežnar, tajnik „Katoliškega izobraževalnega društva“ (katero vedno bolj hira) — Klofetar po imenu. Ljudje v Št. Rupertu in njega okolici trdijo, da bodo vsi klerikalni agitatorji še znoreli. Toliko uspeha imajo namreč njih agitacije. Vera, cerkev, cerkveni obredi in shodi dajo prav dobro sredstvo za agitacijo. Tako na primer se je celo šentrupertski župnik na velikonočno nedeljo obrnil o daltarja proti ljudstvu in oznanjeval, da pride dr. Šusteršič v Št. Rupert in vabil ljudstvo na shod. Ves čas je bilo izpostavljen sv. Rešnje Telo in mesto Zveličarjevega imena, so klicali dr. Šusteršiča. Ni čudno, da se resnično verni, pobožni in dostojni ljudje zgražajo nad takim početjem v cerkvi. Župnik, ki še oltar ožlindra,

je res nekaj posebnega. Katoliška „hraničica in posojilnica“ pritiska povsod na zadolžene posestnike. Radi tega imajo še vedno nekaj prištev v svoji stranki, toda jasni se tudi tem. To se je pokazalo ta teden tudi v Št. Rupertu. Šentrupertski kaplan je izrabljal ob križevem tednu procesije ter farbal vernike z izmišljenimi vrlinami dr. Hočevarja in nad vse grdil poštenjaka Penco. Po liberalcih, katerih v šentrupertski-mokronoški dolini sploh ni, je udrihal, da je ljudi kar zona spreletavala. Po njegovem mnenju je vsak — liberalec in brezverec, ki ne bo volil dr. Hočevarja. Čudno je gledalo to kaplanče, ko je pred sabo videlo same brez-

ko je pred sabo vidoval same brezverce, kajti nobeden vernikov-poslušalcev ni vzdignil roke za dr. Hočavarja, četudi ima ta osem šol, je bolj izobražen kot vsi drugi po kaplano-vem mnenju, je kmetskih staršev sin itd. Kaj bo ta poba nas učil, so dejali ljudje o kaplanu in se razšli. Ker ničesar ne opravijo kaplan, mežnar in drugi pri moških, spravili so na ženske, a brezuspešno. Večina ljudstva noče več verovati tem oznanje-valcem prepira in sovraštva, ono je uvidelo, da jim je le za njih moč, oblast, svoj žep in trebuh. Žato bo volilo poslanca po svoji volji, kandidata, ki ga ono dobro pozna in spoštuje, katerega pač tudi dobrega po-

— Dober svet kaplanu Pravharju. Kaplan Pravhar v Žireh je tako hud političen petelin in v sedanjem volilnem boju silno vnet za katoliške poslance, da preprečijo razporoko, ki bi jo baje uvedli liberalni poslanci. Pravharju damo dober svet, naj se mož nikar preveč ne sili „naprej“. Ako ne bo miroval, mu pokličemo v spomin, kako in zakaj je moral bežati z Rake pri Krškem, zakaj je hodil na bližnji Studenec in kaj ga je vleklo tja, ali župnik Až-

man in njegova dekla ali kaj drugega.
Torej pamet fant!

— **Nadutost Iarja Kocjančiča**
je znana že daleč naokrog. Kot skrben delavec v vinogradu Gospodovem, je posebno sedaj, ko se bližajo volitve, jako delaven in agilen. Mož se nam smili radi preobilnega

posla. Enkrat leta na shode, drugič ščuje razne jezikave babnice proti učiteljem, tretjič se pelje s svojo prečastito kuharico v Ljubljano na razvedrilo itd. Med tednom premišljajo govore, ki jih govori s prižnice svojim brumnim backom. S takšno duševno hrano pita svoje katoliške fane, kako zlorablja prižnico v politične namene, naj podamo tu le izvleček njegove pridige, ki jo je imel zadnjo nedeljo. Poslušajte! „Predrag v Kristusu! Bliža se 14. maj, bližajo se volitve! Kam se boste odločili? Hudi časi se bližajo sveti katoliški cerkvi. Hočejo jo zatreći. Možje, želite, da bodo zmagali liberalci? Gotovo ne, ker potem bo tako, ko je na Francoskem. Poslušajte, kaj tam godi! Najprvo so pometali bog iz šole, potem so zaprli cerkve. Liberalci na Francoskem katoliške duhovne suvajo, če jih le vidijo na cesti. Če pa kakega vernika slišijo, da moli očenaš, ga do smrti pretepajo, tako, kakor ste vi, katoliški mladenci, lansko leto onega, ker je branil „Slovenski Narod“. Slovenski liberalci so pa še hujši, ker ti hočejo vse cerkve podreti, nas, božje namestnike pa pomoriti! Liberalci pravijo, da niso naši poslanci nič storili za kmeta. Res je, pa zakaj? S. L. S. je imela le 10 poslancev, liberalnih je pa bilo več sto in 10 „naših“ ne more niti opraviti. Vsega tega so krivi liberalci! Vsi morate voliti katoliške poslance, **saj bi tudi Kristus volil poslance S. L. S.** Moliti hočemo za njih zmago ne samo na Kranjskem, ampak za celo Avstrijo! Da pa ne boste rekli, da to delam iz svojega nagiba, vam povem, da so to naš prevzvišeni škof v posebnem listu **zaukazali** že lansko leto. Rekli so tudi, da spadajo volitve v področje naše svete, edino zveličavne cerkve. Krščanski možje in mladenci, še enkrat vam kličem: Živio na kandidat dr. Hočvar! Amen.“

Izzivač. Snoči ob en četr na devet, ko so tri osebe čakale na hodniku Karlovske ceste pri postajališču električne železnice, je prišel mimo neki pri prost človek, najbrž kak podkupljen klerikalec, in začel izzivati, zakaj da stojimo tukaj, daje za njega tudi hodnik, akoravno je imel v sredi na levi in na desni toliko prostora, da bi bil lahko preobračal. Mož ni jenjal izzivati toliko časa, da sem bil primoran iti na stražnico. Izzivač jo je med tem pospihal. Slavna mestna policija naj potrebno ukrene, da ne bode ljudstvo ob tem volilnem času v Florijanskih ulicah in na Karlovski cesti v nevarnosti.

— **Nesramno obrekovanje „Slovenca“.** Županstvu v Mokronogu očita „Slovenec“, da je falsificiral imeni gg. Frana Žagarja in Iv. Telka. To je nesramno obrekovanje županstva mokronoškega. Županstvo je dalo tiskati lepage in letake v sporazumljenu z na njih podpisanim županoma. Da to ni sleparija, se dokaže „Slovencu“ prisodniji.

— **Gessmannovo agitacijsko potovanje v Kočevju** je zahtevalo človeško žrtev. V Kočevski Loki je župnik Krainer nahujskal svoje privržence, ki so šli potem s poleni nad svoje politične nasprotnike. Nekemu možu je priletelo poleno v glavo, da je kmalu izdihnil.

— „Izobraževatelji“ našega
dobrege ljudstva. Od Drave se nam
piše: Hiperbrumni „Slovenec“ ome-
nja v svoji 103. štev. z dne 6. maja
t. l. med „štajerskimi novicami“, da
je minuli četrtek, to je 2. t. m. po-
sebni včak pripeljal nad tisoč romar-
jev v Maribor. Velečasten je bil baje
prihod v mesto s kolodvora v sprem-
stvu mnogih duhovnikov. Slovesnost
se je v novi baziliki sijajno zvršila.
„Dobro slovensko ljudstvo —
citiramo dobozedno! — se je prišlo
poklonit nebeški Matari, ki je
**nekdaj imela svoje bivališče v
Konjicah**“. V Konjicah torej ni več
Matere božje! Od kdaj pa ne? Menda od tačas, kar se je preč. Voh preselil v Maribor. Kam pa se bo preselila, ko Voha več ne boda v Mariboru?! Ne izrabljajte vendar

oje porodnice v politične namene! Mi tako dobro vemo, kakor političen komandant „Kmettske zvezde“, dr. Kosec, zakaj se je priredila ta ročarska komedija. To, kar počenjate s mariiborski osrečevalci „našega dorega ljudstva“, je že — preneumno.

V občini Libuče pri Ptuju na Koroškem so zmagali Slovenci pri občinskih volitvah dne 7. m. v vseh treh razredih. Nasproti so se kar poskrili.

Nemci v Trstu bodo oddali pri državnozborovih volitvah prazne liste, da na ta način štejejo svoje glasove.

Imenovanje. Sodni tajnik v Celju Otokar Cernstein je imenovan za okrajnega sodnika v Kočevju.

CLI. odborova seja „Slovenske Matice“ bo v ponedeljek, dne 13. velikega travna ob petih pooldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznana predsedstva. 2. Potrditev zapisnika o 150. odborovi seji. 3. Tajnikovo poročilo. 4. razgovor o letosnjih publikacijah. 5. Določitev spreda za letošnji občni zbor. 6. Eventuala.

Slovenec — sotrudnik „Simplicissima“. Zadnja številka najboljšega nemškega umetno satiričnega lista „Simplicissimus“ je prinesla večjo risbo slovenskega slikarja Frana Tratnika.

Izpred sodišča. Vzklica razprava v zadevi dr. Robide in dr. Divjaka bo jutri, v soboto.

Poročil se je gosp. Ivan Kenda, plinarnik v Rožni dolini pri Dunaju, z gdč. Anico Weber iz Ljubljane.

Izlet v Ljubljano napravijo v soboto to je 11. t. m. pod nadzorstvom nadučitelja Fran Kozjaka in učiteljice F. Jankovič učencu 6. razredne ljudske šole v Toplicah. Pri tej priliki si ogledajo dež. muzej.

Vaščani, ki se jim dobro godi. Tri kilometra od Rateža na Dolenskem leži vas Potov vrh, ki stoji 36 hiš. V vsej vasi ni nobene gostilne, nobene žganjarne, a tudi nobene prodajalnice. Ljudje izdelujejo platno, žive zmerno, delajo pridno in nikdar ne pride nikomur na misel, da bi se izselili v Ameriko ali kam drugam. Polje imajo najlepše obdelano, v sušnih hlevih same dobro rejenja živila, kokoši pa ima vsaka hiša najmanj po 20. Hiše in sploh poslopja so lična in lepa, znamenje da so last skrbnih gospodarjev. — Kakor pripoveduje prof. Trdina v svojih spisih, je bil v Potovem vrhu rojen sv. Feliks, ki počiva v Novem mestu.

Krvava justica v Šoli. Kapelan Josip Nagode v Trebelnem je nam poslal ta-le popravek: Sklicujoč se na § 19 tiskovnega zakona z dne 17. dec. 1862 drž. zak. štev. 6 ex 1863, zahtevam z ozirom na dnevno vest, objavljeno pod zaglavjem „Krvava justica v Šoli“ v 99. št. z dne 1. maja 1907 Vašega lista, da sprejmeste v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da sem jaz učenca Alojzija Primšiča zgrabil za noge, ga vzdignil in z glavo bil ob tla. 2. Ni res, da sem ga postavil na glavo in ga za noge držeč neusmiljeno pretepal. 3. Ni res, da sem ga z glavo butal ob tla. Res pa je, da sem od malovredne in večkrat radi tatvine obsojene matere npravno pokvarjenega otroka po dolžnosti kaznoval. 4. Ni res, da so drugi otroci to videč, zaledi jokati, res pa je, da so se prav srčno smeiali. 5. Pri obravnavi, dne 3. maja 1907 me je sl. c. kr. okrajno sodišče popolno oprostilo. — Ne vemo, v koliko odgovarja ta popravek resnici, zato prepričamo odgovor na ta popravek dopisniku, ki je nam poslal dotočno notico.

Divjost nemških avtomobilistov. Nemški avtomobilisti v naših krajev večkrat vsled svojega silnega divjanja provzročijo kako nesrečo, ne da bi se potem za ponesrečenje kaj brigalo. Tako je v soboto pri Zalogu pri Postojni Richard Bethmann iz Grunewalda pri Berolinu zadel v gospodarski voz Matije Burgerja iz Postojne s tako silo, da so Burger in tri druge osebe bili vrženi na tla. Burger je bležal nezavesten in je šele po daljšem času prišel k sebi. Dobil je več poškodb. Bethmann jo je svest si prestopka pobrisal z vso hitrostjo naprej, a so ga prijeli v Voloski in oddali sodišču v Postojni.

Prostovoljno gasilno društvo Prekopa pri Vranskem pred povodom blagoslovljenja svoje brizgalne dne 12. maja narodno slavnost.

Iz Šaleške doline se nam piše: Na dan sv. Florjana, dne 4. maja, je v fari sv. Mihela v Šoštanju pri podružnici sv. Florjana velika cerkvena slavnost, kamor se zbere pri lepem vremenu na tisoče ljudi. Tudi letos je prišlo izvanredno dobiti pobožnih vernikov, da počastite svojega zavetnika za ogenj. Pridiga v cerkvi in zunaj je pa bila izključno

o volilni borbi. Koj po maši je začel pod cerkvijo govoriti neki šentilski župan in pričel se je shod za profesorja Robiča; župan tamkajšnje občine je prepovedal shod, a nič ni pomagalo. Župnik Krohne je hotel svoj političen govor pričet, nakar je neki prišaš ljudskega kandidata Ježovnika tudi takoj shod otvoril; začelo se je kričanje, da je bilo grozno slišati, padlo je nekaj psov, katera so se pa med kričanjem izgubile, o kakem shodu ni bilo več govor, in končno se je župnik Krohne moral umakniti med silnim kričanjem ljudstva, naj v cerkvi pridiguje, tu pa jih pri miru pusti. Ker so videli Robičevci, da ni šala takoj ljudstvo dražiti in izizzati, so jo odkurnili vsak na svojo stran. Bilo je teh maziljencev šest ali sedem. Farani iz Saleške doline, kakor tudi pobožni tuji romarji še kaj takega niso doživeli na tej božji poti in tudi ne bodo tako hitro. Duhoščina je izdala listke proti kandidatu Ježovniku ali, žal, da je te začela iskati žandarmerija in marsikat blagoslovjeni gospod in farški podrepnik bo britko občutil. Borba za mandate še ni nikdar in nikjer prišla do tega vrhuncu, kakor tukaj na Spodnjem Stajerskem, sramotno je pa v tej borbi nastopanje naših dušnih pastirjev, zato se po tudi pobožno ljudstvo s studom od njih obrača. Škofov pastirski list in nastopanje posameznih duhovnikov s prično proti kmetskim kandidatom je naravnost nesramno. Gospod, odpusti jim, saj ne vedo, da si sami grob kopljajo!

Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu si je na VI. rednem občnem zboru izvolilo za letni tečaj 1907 slednje odbor: Predsednik: cand. med. Vinko Tajnšek, podpredsednik: stud. iur. Milk Hrašovec, tajnik: stud. iur. Hinko Irgolič, blagajnik: stud. iur. Mihael Stajnko, knjižničar: cand. phil. Jaka Cimermann, gospodar: stud. iur. Pavel Lenarčič, odb. nam.: stud. phil. Josip Pirnat, preglednik: cand. phil. Jaka Kelemina in stud. iur. Konrad Šmid.

Na I. izvanrednem občnem zboru akad. teh. društva „Triglav“ v Gradcu zbrani akademiki zahtevajo od vseh slovenskih poslancev, ki jih bo poslal slovenski narod v državni zbor, — naj pripadajo tej ali oni stranki, — da urediščo v zvezi s slovansko večino upravičeno zahtevo slovenskega naroda po lastnem vseugličišču. Dosega te zahteve jim bodi pogoj vsakega nadaljnega delovanja v državnem zboru. Akademiki stavijo to zahtevo kot bistven in važen del naroda, ki najbolj čuti, kaj se pravi „gost“ na tujih tleh. Za odbor: iur. tč. Bogumil Hrašovec tč. podpredsednik, Hinko Irgolič tč. tajnik.

„Klub slovenskih medicincov na Dunaju“ se je za letni tečaj konstituiral tako-le: predsednik med. Viktor Slamic; tajnik med. Anton Mlinar; blagajnik in knjižničar med. Ernest Vidic; preglednik Andrej Jenko.

Glas iz občinstva. Lepo so Selenburgove ulice asfaltirane in govorje, da je ta tlak dobrota za občinstvo. Ima pa tudi svoje slabe strani. Prah je tu silno mnogo. Zjutraj, pri pometanju, se ga vzdigajo celi oblaki. In ne škropi se nič, namreč od Knaflovih ulic do Kazine. Stanovalci tistih hiš prosijo vladu, naj se poskrbi, da se bo tudi ta del ulice od Knaflovih ulic naprej do Kazine škropil.

Semenj. Dne 8. t. m. je bil na mesečni semenj prignan 201 konj in vol., 40 krov in telet, skupaj 241 glav. Kupčija je bila pri konjih dobra, pri goveji pa srednja.

Tatvine. Vrvarskiemu mojstru Jožefu Adamiju je v ponedeljek na semnju neki tat ukral del števila za seno. Na Poljanskem nasipu je neki uzmovič od podte stavek ukral del včvinčenih cevi. Prevozniku Mihuelu Šusteršiču je bil danes pomoči iz bleve ukraden dežnik in okoli 350 K denarja. Policia je dva osušljence že aretovala.

Svarilo. Češče išče neki agent po naši državi delavcev za tovarno za cement v Hemmorju ob Osti pri Hanoverju in jim da pismene pogodbe, po katerih jih pa tovarniško vodstvo, ko pridejo tja, noče sprejeti in tako morajo posebno nemščine nezmožni delavci prevzeti v tovarni delo pod pogoji, ki jih jim diktira tovarniško vodstvo samo. Tako je prišlo minolo poletje tja iz Spodnje in Žgornje Avstrije in s Stajerskega 135 delavcev. Ker jih ni hotelo tovarniško vodstvo v delo po agentu izvedlo, dasi so se že ves teden pravljali, da ga razbijajo. Po shodu še je prišlo do hudega sponada, kjer je tekla kri. Klerikalci so namreč napadli pristaše kmetske stranke z debelim kamenjem in ranili eno osebo na glavi.

Senožeče 10. maja. Današnji Žitnikov shod je bil razgnan; na farovškem dvorišču zboruje kmet-ska stranka.

tovo posredovanje tja 60 Poljakov. Ker je bila pa huda zima in so morali spati pod nekim mrljim podstrešjem, so bili z bog tegu prisiljeni zapatiti delo in se obrniti na avstro-ogrski konzulat za podporo, da so se mogli odpeljati zopet domov. Le za te so napeli vse sile, da bi se jim bilo moglo dobiti delo kje drugje, a ker niso bili večni nemščine, ni šlo in tako je imela njihova občina okrog 1200 K stroškov. Priponja se še, da pripovedujejo iz dela izstopivši delaveci, da so takoreč prisiljeni, da morajo vse potrebujoči si nahaviti v tovarniški kantini, vsled česar imajo znatno materialno škodo.

Nesreča. Danes zjutraj je Pred škofijo podrl na tia voz cestne električne železnice vdovo Marijo Krhinovo, katera je zadobila več lahkih telesnih poškodb na glavi in hrbtni. Krhinova je gluha in ne zadene voznika nobena krivda.

Tatvina. Na Bleiweisovi cesti je bil pri Lillegovi stavbi ukraden zidarški polirju Josipu Steinbauerju rjav havelok, vreden 10 K.

Nesreča. V sredo zjutraj je padel med vožnjo po Krakovskem nasipu delavcu Francetu Pintarju, roj. leta 1866. v Podlenku pri Selcih na Gorenjskem z voza kamen na desno nogi in mu jo pod kolenom zlomil. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Delavci gibanje. Včeraj se je odvajalo z južnega kolodvora v Ameriko 68 Slovencev in Hrvatov. V Heb je šlo 60 Hrvatov, iz Amerike se je pa pripeljalo 24 Slovencev in Hrvatov. — V sredo se je odvajalo v Ameriko 114 Slovencev in Hrvatov. 22 Hrvatov je šlo v Heb, 70 Lahov pa v Gradec.

Izgubljene in najdene redi. Marija Stedryjeva je izgubila bri-ljantni prstan, vreden 200 K. — Sisidija Šrancejeva je izgubila zlato zapestnico v podobi verižice, vredno 70 K. — Marija Logarjeva je izgubila usnjato torbico z manjšo vsoto denarja. — Josip Krčmar je izgubil rumeno denarnico, v kateri je imel okoli 20 K denarja in nekaj starih krajcarjev. — Izgubljen je tudi ščipalnik.

„Ljubljanske društvene godbe“ priredi jutri zvečer koncert v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl), Kolodvorske ulice. Začetek ob polu 8. uri. Vstop prost.

* Najnovejše novice. V pija-nosti je streljal v Lvovu artilje-rist Brakovski na svoje speče tovariše. Dva vojaka in podčastnika, ki je bil v službi, je usmrtil, več jih je ranil. Ko je bila straža alarmirana, da ga zgrabi, se je Brdkovski ustrelil v prsi.

Čin blaznika. V San Fran-cisku je v hipni blaznosti neki mož streljal z okna svojega stanovanja. Ustrelil je šest oseb, ranil pa 15.

Roparski napad na vlak. V ameriški državi Montana so roparji na konjih zastavili in napadli ekspresni vlak. Ustrelili so strojevodjo, a ko so hoteli vlak izropati, uprili so se jim potniki z orožjem ter jih prepolili.

Parnik se je potopil. Na obrežju države Urugvaj se je potopil parnik „Partout“ z nad 100 ose-bami.

Pozor!

Ker je v Ljubljani pet volilcev z imenom Ivan Hribar, naj vsak volilec zapiše na glasovnico:

Ivan Hribar, župan Ljubljanski.

Telefonska in brzojavna poročila.

Lož 10. maja. Najiskrenje pozdravljamo kandidaturo Slovana Hribarja — Napredni volilci mesta Loža.

Postojna 10. maja. Včerajšnji dan je bil za Žitnika pravi sodnji dan. Iz Senožeč so ga kmetje na-podili, da je bežal kakor polit pes, v Vipavi pa ga je obsodil velikanski kmetski shod, ki mu je bil častni predsednik grof Lan-thieri, predsednik posl. Arko, podpredsednik pa graščak Mayer. Klerikalci so niso upali shoda motiti, dasi so se že ves teden pri-pravljali, da ga razbijajo. Po shodu še je prišlo do hudega sponada, kjer je tekla kri. Klerikalci so namreč napadli pristaše kmetske stranke z debelim kamenjem in ranili eno osebo na glavi.

Petrograd 10. maja. V Ki-jevu sta prišla v vojašnico dva človeka, napadla blagajnika častiškega društva in odnesla 12.000 rubljev.

Petrograd 10. maja. V ko-zaški naselbini poleg Jekaterino-slava je neki Golobjev obstreli obč. pisarja. Ljudstvo ga je na mestu ubilo. Ker se je v občini zgo-dilo že več ropov, je razdraženo ljudstvo ubilo 21 ljudi, ki jih je imelo na sumu, da so roparji, in uničilo osem hiš.

Senožeče, 10. maja. Žitnikov shod v Senožečah je padel v vodo, kamor sta ga pognala Zelena, ki sta hotela imeti predsednika iz manjšine v osebi kaplana, dočim je bila večina za dr. Gregoriča. Burni klici kakih 200 volilcev „živio Dekle“ so se razlegali po farovškem dvorišču. Žitniku je bila po dr. Gregoriču beseda za-sigurana, a Zelen in kaplan sta hotela terorizirati. Žitnikovi privrženci, 20 na številu, so zapustili zborovališče in šli v farovške prostore — drugi volilci pa so ostali in zborovali. Navduševalno je govoril Garzarolli poudarajoč svobodo kmetov. Tistega ljubimo, kdor ni hinavec. Po različnih govorih se je shod zaključil in so se razšli volilci s farovškega dvorišča z živio klici na kandidata Deklevo in na 14. maj. Klerikalci so potem poklicali žandarmerijo.

Vipava 10. maja. Shod ne-odvisne kmetske stranke je nad vse sijajno uspel. Udeležence je bilo nad 2000 Navdušenje velikansko. Klerikalci so grozno razočarani. Živele zavedna Notranjska!

Vipava 10. maja. Tukajni shod notranjske kmetske stranke pod milim nebom veličasten. Zbranih blizu dvatisoč volilcev Vladalo je veliko navdušenje in vzoren red. Pri glasovanju vsi za Deklevo, le pri protiglasovanju 6 rok za Žitnika.

Trbovlje 10. maja Narodno delavstvo trboveljsko se klenja diki slovenskega naroda, velikemu Slovanu Hribarju, ter mu kliče tisočeren „živio“ napram onim, ki se boje njegovega odkritega dela. Živele narodna kandidata ljubljanski župen Hribar in naš župan Roš. — Narodni rudarji.

Voloska 10. maja. Danes so bili pozvani k okrajnemu glavarstvu v Voloski edino Slovenci in Hrvatje in bili obsojeni za radi znane opatijske demonstracije vsak na več dni in zapora brez vsakih prič. Obsojene so bile celo osebe, ki tisti večer niti blizu niso bile. Protestiramo in pozivljamo c. kr. namestništvo v Trstu, da prisili okr. glavarstvo v Voloski in je opozori na veliko napako, da da nedolžnim obsojencem zadoščenje in da kaznuje tudi Nemce, ki so kazen zaslužili.

Gradec 10. maja. V Lubnju na Gornjem Stajerskem je bil danes precej močan potres. Prvi sunek je bil ob 6. uri zjutraj, drugi ob 6. uri 55 minut. Tudi v sosednjih krajih je bilo čutiti močan potres.

Dunaj 10. maja. Praški „Na-rodni Listy“ imajo o Hribarjevi kandidaturi toplo pisan uvodni članek.

trgovski pomočnik

več specerije, železnine in konfekcije, želi svoje mesto v 6 tednih premeniti.

Ponudbe: Poste restante Zgornja Bela (Ober-Viellach,) Koroško.

Ura z veržico

za samo K 2—.

Zaradi nakupa velike množine in razpoložila številjska razpoložilnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizjsko uro ankerico z lepo veržico za samo K 2— kakor tudi 3letno garancijo. — Po povzetju razpoložila

Prusko-sleziska razpoložiljevalnica

F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za neugajajoče denar nazaj. 1548

Ženske
bolj odrasle, ki lahko gredo kaj z doma, dobe takoj trajnej in dobrega zasluga. Ljubljana, Stari trg št. 4, II. nadstr.

Sprejemamo samo ob delavnikih od 2. do 4. popoldne. 1553—1

Gospodje

zmožni reprezentacije, ki se hočejo posvetiti agenturi, se sprejmo takoj proti visoki proviziji in dnevnim dietam Ljubljana, Stari trg št. 4, II. nadstr.

Predstaviti se je izključno le od 8½ do 11. dopoldne. 1552—1

5000 kron zasluga

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudesna zbirka

600 kosov samo za fl. 2 50

ni priložnostni nakup in sicer:

Pristava Švicarska pat. sist. Roskopf zepna ura, točno regul. in kot natančno gre, s 3letno tvornično pismeno garancijo; ameriška doublezata oklepna veržica; 2 amer. dubb-e-zlata prstana (za dame in gospode); angli pozlačena garnitura: manšetni, ovratniški in naprini gumbi; šdelni amer. ženit nožek; elegantna svilnina kravata najnovejšega kraja, barva in vzorec po želi; prekrasna naprsna igla s simili-brilijantom; mična damska danske broža, poslednja novost, koristna žepna toaleta garnitura; elegantna pristno usnj. denarnica; par amer. butonov z imit. žlabnimi kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salonski album s 36 umet. ter najlesnimi pogledi sveta; prekr. kolje za na vrati ali v lase iz pristnih jutrovskih biserov; b. indiški čarovnik — razvedre vsako družbo in še 360 razl. predmetov, koristnih in neutrpljivih pri vsaki hiši — zastonji. Vse skupaj z eleg. sist Roskopf zepna uro, ki je sama dvakrat toliko vredna, samo gld. 2·50. Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. URBACH, svetovna razpoložiljalka

Krakov štev. 57

N. B. Kdor naroči ž zavitka, mu pridene zastonji prima angl. britev ali h. najfin. žepnih robcev. Za neugajoče denar takoj nazaj, vsak riziko t. rejt izključen. 1555

SUKNA

20 in modno blago za obleke priporoča firma Karel Kocijan

tvornica za sukno v Jumpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzoreci franko.

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana,

Stari trg štev. 10.

Velika zalog, solidno blago.

Cene zmerne.

3512 65

Dobro srečo!

Namesto 3 gld. 50
samo 1 gld. 95

stanje lepa „Gloria“ srebrna s plombo 30 urna anker - remontoirna zepna ura, prima kolesje z lepim graviranim okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo pozid. ali po-rebr. veržico z obeskom, natančno idoča, za same 1 gld. 95 kr. Daje ponujanje po zlačeno, 30. urno, (veleprima Švicarsko koje) remontoirno uro z japo počlačeno veržico za same 3 gld. Za vsake uro 2 letno pismeno jamstvo. Po povzetju pošilja

IZVOZ UR KOHAN
Krašč. št. 17

Za neugajajoče denar nazaj. 1571 1

Mnogi so naročili po dvakrat

Pod ugodnimi pogoji se prodaja dobro idoča

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki

z lepo hišo, gospodarskimi poslopji, na starem prostoru v prometnem, večjem kraju na Sp. Štajerskem.

Vprašanja na upravnštvo „Slov. Naroda“. 1545—2

Jvan Henda

plinarnik

Anica Henda roj. Weber

poročena.

1547

Rožna dolina pri Dunaju

Ljubljana

8. maja 1907.

Dražbeni razglas.

Radi oddaje razširjenja šolskega poslopja na Bohinjski Bistrici proračunjeno na 17038 krov se bode vršila dne 26. maja 1907. ob pol 11. uri dopoldne v imenovani šoli ustna zmanjševalna dražba.

K tej dražbi se vabijo podjetniki s pristavkom, da mora vsak, kdor namerava dražiti za se ali kot legalno pooblaščen za druge, vložiti neposredno pred pričetkom obravnavne 1400 krov, kot varščino v roke licitacijske komisije ali v gotovini, ali v državnih obligacijah, ali pa v vložilih kupiščih takih hranilnic, ki so ustanovljene na podlagi navodil z dne 27. septembra 1844.

Do pričetka licitacije sprejme krajui šolski svet ali frankirano po pošti ali neposredno tudi pismene ponudbe, katere so z 1 krono kolekovane in katerim je priložena gori imenovana varščina. V tej ponudbi mora dotični podjetnik natanko navesti svoje ime in bivališče in razen tega še izrečeno izjavo, da so mu načrti, stroškovnik, dražbeni in stavbni pogoji dobro nani in da se jim podvrže brez izjeme. Zavitek pismene ponudbe je zunaj z napisom „Ponudba za šolo“ posebno označiti.

Vsa dela, katera se bodo oddala le enemu podvzetaiku, morajo biti na vsak način do 15. oktobra 1907. izgotovljena.

Načrti, stroškovnik, dražbeni in stavbni pogoji se pri podpisaniem krajnem šolskem svetu do dneva licitacije vsakemu na vpogled.

Krajni šolski svet si pridružuje pravico oddati stavbo, kakor mu je volja, ne glede na stavljenje ponudbe.

Krajni šolski svet na Bohinjski Bistrici,
dne 7. maja 1907.

Predsednik.

1567—1

Št. 114/pr.

1573—1

Razglas.

Po § 23 al. 6 volilnega reda za volitve v državni zbor prepovedani so za čas volitev v volilnem prostoru in v poslopij, v katerem se vrati volitev, kakor tudi v bližnji okolici tega poslopja, nagovori na volilice in vsaka volilna agitacija na kateri koli način.

Ta prepoved obsegata:

za I. volilno komisijo:

celo poslopje „Mestaega doma“ ter trg v okolici na 50 korakov oddaljenosti;

za II. volilno komisijo:

celo poslopje mestne dekliske osemrazrednice pri sv. Jakobu ter trg in ulice ob vseh treh straneh tega poslopja;

za III. volilno komisijo:

celo poslopje c. kr. državne višje realke in Vegove ulice od Kongresnega trga ob celem pročelju realnega poslopja;

za IV. volilno komisijo:

celo poslopje št. 21 v Cerkvenih ulicah in ulice v okolici do 50 korakov oddaljenosti;

za V. volilno komisijo:

celo poslopje I. mestne deške šole v Komenskega ulicah in ulice ob obeh straneh tega poslopja;

za VI. volilno komisijo:

celo poslopje c. kr. I. višje gimnazije ter Tomanove in Kolizejsko ulice ob gimnazijskem poslopju;

za VII. volilno komisijo:

celo polopje mestne šole na Barji in okolica na 50 korakov oddaljenosti;

za VIII. volilno komisijo:

celo poslopje mestne jubilejske abožnice ter Japljeve ulice v dolžini pročelja tega poslopja.

To se daje na javno znanje z dostavkom, da se prestopki te prepovedi kaznujejo po določilih ministerjalne naredbe z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane

dne 7. maja 1907.

Natakarica

na račun se tako sprejme pod ugodnimi pogoji v gostini

1520—2

M. BALIJA

v Rožni dolini pri Ljubljani.

Pozor trgovci! Redka prilika!

Na Gorenjskem, blizu železnice se

prodaja po ugodni ceni

1549—1

hiša

v kateri je dobro idoča trgovina z mešanim blagom. Letnega prometa okrog 40.000 krov. Vpelje se lahko z gotovim uspehom tudi trgovina s poljskimi pridelki in lesom. Konkurenco se ni bat. Okolica velika.

Naslov pove upravn. „Slov. Naroda“.

Dve hiši

ki se dasta deliti

788 20

se ugodno prodasta.

V hiši so pekarija, gostilniški in trgovski prostori ter veliko skladališče.

Vprašanja le pismena pod „2 hiši“

sprejema upravnštvo „Slov. Naroda“.

Dve hiši

ki se dasta deliti

788 20

se ugodno prodasta.

V hiši so pekarija, gostilniški in trgovski prostori ter veliko skladališče.

Vprašanja le pismena pod „2 hiši“

sprejema upravnštvo „Slov. Naroda“.

Dve hiši

ki se dasta deliti

788 20

se ugodno prodasta.

V hiši so pekarija, gostilniški in trgovski prostori ter veliko skladališče.

Vprašanja le pismena pod „2 hiši“

sprejema upravnštvo „Slov. Naroda“.

Dve hiši

ki se dasta deliti

788 20

se ugodno prodasta.

V hiši so pekarija, gostilniški in trgovski prostori ter veliko skladališče.

Vprašanja le pismena pod „2 hiši“

sprejema upravnštvo „Slov. Naroda“.

Dve hiši

ki se dasta deliti

788 20

se ugodno prodasta.